TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21259
Tarih : 13.11.2026

53376

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Kars Milletvekili
DEM Parti Grup Başkanvekili

Türkiye'de yabancı dil eğitiminin niteliği, öğrencilerin farklı dillere erişim olanakları ve bu alanlarda yetişmiş öğretmenlerin istihdamı eğitim politikalarının önemli başlıkları arasındadır. Ancak yabancı dil öğretmenliği branşlarında yapılan atamalar, ders çizelgelerindeki değişiklikler ve okulların yabancı dil eğitimi olanakları arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır.

Özellikle Almanca öğretmenliği branşında son yıllarda yapılan atamalarda kontenjanların belirgin biçimde azaldığı görülmektedir. Branş bazlı atama verilerine göre Almanca öğretmenliği için 2022 yılında 175, 2023 yılında 250, 2024 yılında 288 kontenjan ayrılmış; 2025 yılında ise 23 öğretmen ataması yapılmıştır. 2026 yılında, 2025 MEB-AGS sonuçları doğrultusunda Millî Eğitim Akademisi hazırlık eğitimine alınacak adaylar için Almanca öğretmenliği alanında 5 kişilik kontenjan belirlenmiştir. Bu veriler, farklı yıllara ve farklı istihdam aşamalarına ait olmakla birlikte, Almanca öğretmenliği alanındaki istihdam olanaklarının daraldığına işaret etmektedir.

Öte yandan Almanca öğretmenliği mezunları, özellikle liselerde Almanca derslerinin ve branşın istihdam alanının daraldığını, bazı okullarda derslerin fiilen yürütülmediğini ve ortaokullarda ise Almanca eğitiminin bütün okullarda sunulmadığını ifade etmektedir. Bu durum, öğretmen adaylarının istihdam olanaklarını daraltırken öğrencilerin ikinci yabancı dil öğrenme hakkına erişiminde de eşitsizlik yaratmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modeli kapsamında bazı ortaokullarda İngilizcenin yanı sıra Almanca öğretimine yer verilmesi önemli olmakla birlikte, bu uygulamanın bütün okulları kapsamadığı bilinmektedir. Yabancı dil eğitiminin hangi okul türlerinde, hangi sınıf düzeylerinde ve hangi dillerde sunulacağına ilişkin kararların öğretmen ihtiyacı ve öğrencilerin eğitim hakkı birlikte gözetilerek alınması gerekmektedir.

Yabancı dil eğitiminin yalnızca belirli okul türleri veya ekonomik olanakları yüksek ailelerin çocukları için erişilebilir olması, eğitimde fırsat eşitliği ilkesine aykırıdır. Almanca başta olmak üzere farklı yabancı dil branşlarında yetişmiş öğretmenlerin istihdam edilmemesi, öğretmen emeğinin değerlendirilmemesinin yanı sıra öğrencilerin çok dilli ve nitelikli eğitim olanaklarının da sınırlandırılması anlamına gelmektedir.

53376

Bu bağlamda;

1. 2026-2027 eğitim-öğretim yılı itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumlarında Almanca öğretmeni olarak görev yapan öğretmen sayısı kaçtır? Bu öğretmenlerin illere, ilçelere ve eğitim kademelerine göre dağılımı nedir?

2. Türkiye genelinde Almanca dersinin zorunlu veya seçmeli ders olarak okutulduğu okul sayısı kaçtır? Bu okulların il, ilçe, okul türü ve eğitim kademelerine göre dağılımı nedir?

3. Son 10 eğitim-öğretim yılında Almanca dersinin okutulduğu okul sayısı ve Almanca dersi alan öğrenci sayısı yıllar itibarıyla nasıl değişmiştir?

4. Son 10 yılda ortaöğretim kurumlarının haftalık ders çizelgelerinde Almanca dersinin zorunlu veya seçmeli statüsünde yapılmış değişiklikler nelerdir? Bu değişikliklerin gerekçeleri ve karar alma süreçleri nelerdir?

5. Almanca dersinin liselerdeki ağırlığının ve okutulduğu okul sayısının azaldığı yönündeki öğretmen ve meslek örgütü değerlendirmeleri Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? Bu konuda yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?

6. Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modeli hangi illerde ve kaç okulda uygulanmaktadır? Bu okullarda Almanca eğitimi alan öğrenci sayısı kaçtır? Modelin önümüzdeki yıllarda yaygınlaştırılması planlanmakta mıdır?

7. Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modeli dışında kalan ortaokullarda ikinci yabancı dil eğitimi hangi ölçütlere göre belirlenmektedir? Almanca dersinin açılması için okul yönetimlerine ve öğrencilere tanınan olanaklar nelerdir?

8. Son 10 yılda Almanca öğretmenliği branşına ayrılan atama kontenjanları, başvuran aday sayıları, atanan öğretmen sayıları ve açıkta kalan adayların sayısı yıllar itibarıyla kaçtır?

9. Almanca öğretmenliği branşında 2025 yılında 23, 2026 yılında Millî Eğitim Akademisi kapsamında 5 kişilik kontenjan belirlenmesinin gerekçesi nedir? Bu kontenjanlar belirlenirken branşın mevcut öğretmen ihtiyacı ve emeklilik projeksiyonu dikkate alınmış mıdır?

10. Almanca öğretmenliği mezunu olup atama bekleyen öğretmen adayı sayısı kaçtır? Bu adayların başarı sıralamalarına ve mezuniyet yıllarına göre dağılımı Bakanlığınızın kayıtlarında bulunmakta mıdır?

11. Almanca derslerinin bazı okullarda alan dışı öğretmenler tarafından yürütüldüğüne ilişkin Bakanlığınıza ulaşan bildirimler bulunmakta mıdır? Alan dışı görevlendirmelerin yapıldığı okul ve öğretmen sayısı kaçtır?

12. Fransızca, Arapça, Rusça ve diğer yabancı dil branşlarında son 10 yılda yapılan atama sayıları, mevcut öğretmen ihtiyacı ve derslerin okutulduğu okul sayıları nedir?

13. Yabancı dil eğitiminin öğrencilerin sosyoekonomik durumlarına ve yaşadıkları bölgelere bağlı olmaksızın eşit biçimde sunulması amacıyla farklı yabancı dil branşlarında yetişmiş öğretmenlerin istihdamını artırmaya yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?

14. Yabancı dil öğretmenliği branşlarında kontenjan belirlenirken ders çizelgelerindeki değişikliklerin, öğrenci taleplerinin, bölgesel ihtiyaçların ve mevcut öğretmen adaylarının durumunun birlikte değerlendirilmesine yönelik bir planlama mekanizması bulunmakta mıdır?